

PROGRAM URBACT MŮŽE MĚSTŮM POMOCI PŘI ŘEŠENÍ SOUČASNÝCH PROBLÉMŮ

Lenka Sosvorová, Eliška Pilná

Operační program URBACT III v programovém období 2014–2020 otevírá všem městům možnost posílit kvalitu strategického řízení, podporuje výměnu zkušeností mezi evropskými městy a umožňuje uplatnění a šíření znalostí ve všech oblastech spojených s udržitelným integrovaným rozvojem měst.

Města, zejména ta velká, jsou bezpochyby motory hospodářského růstu, zároveň se ale také potýkají s řadou problémů. Mnoho měst čelí neudržitelné územní expanzi do krajiny, existují zde problémy s ochranou životního prostředí a v některých z nich dochází ke vzniku sociálně nepříznivého prostředí.

V návaznosti na program URBACT II, ve kterém úspěšně proběhla spolupráce více než 5 000 místních aktérů v mezinárodních sítích, v němž bylo zpracováno na 350 místních akčních plánů, se lze v současném programovém období zapojit do programu URBACT III.

V rámci programu města vytvoří mezinárodní síť vedoucí k vzájemné výměně zkušeností partnerů a k šíření úspěšných příkladů z praxe. Výstupem spolupráce měst v rámci tematických partnerských sítí jsou místní akční plány každého z měst – řešení daného problému na místní úrovni. Tyto místní akční plány jsou tvořeny za podpory místních podpůrných skupin a umožňují tedy praktické využití partnerského přístupu k rozvoji území, který dle zkušeností z vyspělých evropských zemí přináší významné synergické efekty a pomáhá nacházet nejefektivnější řešení problémů.

Do programu se v minulosti zapojila i některá česká města. Například Ústí nad Labem využilo programu k řešení problému předčasného ukončování školní docházky. Jak uvádí vedoucí Oddělení strategického rozvoje magistrátu Ing. Tereza Dostálová, „Ústí nad Labem díky projektu začalo hledat řešení k problému, o kterém se doposud buď příliš nemluvilo, nebo se řešil separátně na jednotlivých školách bez jakékoli společné koncepce. Prostřednictvím projektu PREVENT, kdy v souladu s požadavky programu vznikla tzv. místní podpůrná skupina, se tak vytvořila platforma subjektů, které v takovém složení spolupracovaly poprvé a vzájemná komunikace, výměna názorů a zkušeností byla pro tvorbu koncepčního řešení velmi přínosná. Dalším rozměrem byla bezesporu mezinárodní spolupráce s ostatními projektovými partnery, výměna dobré

praxe, získávání zajímavých informací, inspirace a přenos některých nabytých zkušeností do našich podmínek“.

Tematické zaměření programu vychází z cílů kohezní politiky Evropské unie a je propojeno s pilíři definovanými v materiálu Evropa 2020. Hlavními pěti podporovanými oblastmi programu URBACT, na které je vyčleněno 70 procent z celkové finanční alokace programu, jsou (1) posilování výzkumu, technologický rozvoj a inovace, (2) přechod na nízkouhlikové hospodářství ve všech odvětvích, (3) životní prostředí a účinné využívání zdrojů, (4) zaměstnanost a pracovní mobilita a (5) sociální inkluze a boj proti chudobě. Města ovšem mohou své projekty směřovat i do dalších oblastí.

Operační program URBACT III byl schválen Evropskou komisí v prosinci 2014. Vyhlášení první výzvy proběhlo v březnu 2015. V září 2015 se městům otevírá další možnost připojení – z podaných žádostí bude vybráno 20 sítí, které budou podpořeny. Tyto síť pak budou hledat další partnery. Novými partnery se budou moci stát města, městské části a organizované aglomerace, dále instituce vlastněné městem, veřejná správa na regionální a národní úrovni, státní univerzity a výzkumná centra zapojená do rozvoje měst. Ministerstvo pro místní rozvoj v této možnosti vidí nemalý potenciál zejména v kontextu zavádění integrovaných nástrojů a rozvoje aktivit aglomerací či metropolitních oblastí, které v současné době v rámci integrovaných územních investic připravují strategické projekty v oblasti dopravy, životního prostředí, vzdělávání apod.

Foto © URBACT

V závislosti na počtu partnerů a předpokládaném rozsahu aktivit mohou sítě na svoji činnost v první fázi získat až 100 000 eur. V případě realizační fáze dosahuje finanční alokace do výše 750 000 eur na jednu Síť měst.

Poskytování odborné a metodické pomoci žadatelům a projektovým partnerům je úkolem národního kontaktního místa. Za Českou republiku jej zajišťuje Odbor regionální politiky Ministerstva pro místní rozvoj, kde se lze obrátit na arch. Elišku Pilnou (eliska.pilna@mmr.cz). Národní kontaktní místo nabízí potenciálním žadatelům možnost individuálních konzultací.

Informace o první i dalších plánovaných výzvách naleznou žadatelé na stránkách www.urbact.cz a www.urbact.eu.

Použité zdroje:

Evropská komise. *URBACT III Operational Programme*. Brusel: Evropská komise 2014.

Zásady urbánní politiky. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2010. Praha.

*Ing. Lenka Sosvorová
Eliška Pilná, BArch(Hons), AADipl
Odbor regionální politiky
Ministerstvo pro místní rozvoj*

ENGLISH ABSTRACT

URBACT, a project to help cities to solve their current problems, by Lenka Sosvorová & Eliška Pilná

URBACT III, an operational programme for the 2014–2020 programme period, offers an opportunity for all cities to improve their strategic management. It is designed to support the exchange of experience among European cities and make it possible to apply and disseminate knowledge in all fields of sustainable and integrated urban development.